

—
69
31
56
77
33

Szerkesztőségi iroda:
 Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
 Fleitsz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
 hová a hirdetések, az előfizet-
 ések és a lap szétküldésére
 vonatkozó felszólalások inté-
 zendők.
 Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
 Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 24 K.
 Félévre ——— 12 K.
 Negyedévre ——— 6 K.
 Egy hónapra ——— 2 K.
 — Egyes szám ára 3 fillér.!

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtat-
 nak el. Azonkívül az összes
 hirdetési irodákban.
 Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 délután 5 órakor. mmm/ur

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam 22. szám.

Kedd, január 28.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebb magyar lapja a „Torontál” negyvenkettedik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados múlt a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amiért is nincs szükségünk nagyhangú szövegekkel a közönség elé állni, hanem egyszerűen fölkerjük, hogy előfizetésével továbbra is támogassa lapunkat.

Lapunk eddigi hagyományaihoz híven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hírszolgáltatást nyújt a közönségnek.

Előfizetési díj:

- Egész évre 24 kor.
- Félévre 12 kor.
- Negyedévre 6 kor.
- Egy hónapra 2 kor.

A „Torontál” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A balkáni új helyzetet.

— jan. 28.

Az ujtörökök legutóbbi államcsinyükkel új helyzetet teremtettek a Balkánon. Mig Londonban a békéről tanácskoztak, Stambulban határoztak és cselekedtek. Es ezzel mindaz, amit eddig a nagyhatalmak reuniója és a háborút viselő balkáni államok delegátusai annyi viszontagság után, annyi fáradozással és furfanggal a béke érdekében létrehoztak: bizonytalanná vált. Új helyzet támadt nemcsak a Balkánon, hanem egész Európában, amelyet csak nagy türelemmel lehet majd belekapcsolni a régi helyzet folytonosságába.

A nagy meglepetést, a váratlan fordulatot, hetek békemunkájának kockáztatását az ujtörökök idézték elő, ugyanazok, akik egyszer már ámulatba ejtették a világot cselekvésük gyorsaságával, energiájával és vértelen forradalmukkal. Akik detronizálták Abdul Hamidot, megteremtették a török parlamentarizmust s akik rövid másfél esztendő kormányzás után ellenfeleik államcsinye folytán megbuktak, elvesztették nemcsak a hatalmat, hanem az alig megszületett török parlamentarizmust is. Bukásuk súlyosnak látszott. Táboruk, a politikai, széjjelszóratott. Tagjainak nagyrésze elmenekült Konstantinápolyból messze tájakra, leginkább a külföldre. A pártnak katonai hívei, a sikereknél tulajdonképpen hősei, részben háttérbe szorultak, részben kidobattak a hadseregből, részben megadták magukat a katonai fegyelem szabványának. Mahmud Sefket tábornok letűnt, Niazi bej az albán felkelőkkel vívódott, Enver bej elszökött Tripoliszba, hogy az arabok előtt lobogtassa fenn az izlam hanyatló zászlaját.

Az ujtörökök uralmát felváltó rendszer pedig egyremásra vallotta a fiaskót. A helyzetet, ahelyett hogy konszolidálta volna, még züllöttebbé tette. Ilyen helyzetben tört ki aztán a balkáni háború. A belső villongások által zaklatott ozmán

birodalom pártosság-szaggatta hadseregével nem tudott megbirkózni ellenfeleivel. Legtöbb pontján fegyveresapás nélkül omlott össze, szabad, játszi utat engedve ellenségeinek. Ahol ellentállott a bolgárrakkal szemben, ott hasztalan volt fainak minden hősiessége, a tiszték hiánya, a vezérek rossz megválasztása irtózatot Csataldzsához juttatta őket.

Természetes, hogy az ujtörökök és híveik egyre jobban elkekeredtek a szomorú helyzet fölött s a jogos keserűségek szították azt a tüzet, amely az ujtörök mozgalmának új motorikus erőt adott. Hazatért közben Tripoliszból Enver bej is, a hévvel teli fiatal vezér; a hosszú béketárgyalás alatt kiszállt a pánik a török hadsereg lelkéből s helyét bizakodás, harci kedv, a nemzeti önérzet új fellobbanása és vallási fanatizmus foglalták el. Harcolni kívántak, újra szembeszállni az ellenséggel, kiköszörülni a esorbát, visszazerezni az elvesztett területeket és mindenekelőtt fölmenteni és megtartani az ostromolt erődöket: Janinát, Skutarit és mindenekelőtt Drinápolyt, a szent várost. A béketárgyalást türték, amíg ezeknek megtartását remélhették. De amint kimondatott, hogy yDrinápoly is az ellenségé, az ujtörökség a tömegek hangulata által emelve ismét forradalmi eszinyel magához ragadta a kormányt. Ezuttal azonban nem vértelenül: Názim tábornagy, a nagy vereségek fővezére, a rossz fegyverszünet megkötője golyótól halott. Az ő végzete betelt, mint egy klasszikus sorsdrámában.

Es Európa újra izgulhat, újra törporenghet, újra tanácskozhat a balkáni békén és a balkáni új renden: új tényezővel van dolga, amely úgy lehet, még kemény próbára teszi az együttesen működő hatalmakat.

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán ma délelőtt hivatalos ügyekben Budapestre utazott, ahonnan egy hét múlva tér vissza Nagybecskerekre.

— **Szent Száva ünnepe.** A nagybecskereki gör. kel. szerbek tegnap ünnepelték az iskolák védszentjének, Szent Szávanak ünnepét. Szent Száva volt ugyanis, aki a kereszténység első századaiban legbuzgóbb térítője volt a még pogány szerbeknek s ő alapította a legelső iskolákat is. Ez alkalommal tegnap a két szerb templomban ünnepi istentiszteletek voltak s a szerb iskolákban pedig szép ünnepség keretében ünnepelték Szent Száva emlékét.

— **Eljegyzés.** Kovács Bielek Böskét, Kovács Kálmán bánlaci földbir- tokos leányát eljegyezte dr. A w e n d e r Miklós es. és kir. ezredorvos Temesvárott.

— **Bizalom a kormánynak.** Zsombolyáról jelentik: Az egyes községekből érkezett bizalmi nyilatkozatokon felül a kerületi munkapárt külön bizalmi nyilatkozatot is intézett a kerület képviselőjéhez, Pirkner Jánoshoz és azonfelül Lukács László miniszterelnökhöz. Ez utóbbi irat a következőképp hangzik:

A zsombolyai választókerület nemzeti munkapártja választópolgárai őszinte hazafias lelkesedéssel üdvözlük nagyméltóságodat és a vezetése alatt álló magyar

kormány tagjait, a választói jogot demokratikus irányban kiterjesztő és a magyar nemzet létföltételeit bölcs mérséklettel biztosító választói törvényjavaslatnak a törvényhozás elé terjesztése alkal- mából. Mi e javaslatnak alapelveit a magyar nemzet jövője és alkotmányunk sértetlen fentartása szempontjából helye- seljük és annak törvényerőre emelkedé- sét óhajtvá, ez irányban hazafias és ne- mes törekvésében nagyméltóságodat, az összkormányt és az országos nemzeti munkapártot szilárd bizalmunkról és lelkes támogatásunkról biztosítjuk. Aláírva dr. Ferch Ödön pártelnök, Kerényi Miklós párttitkár, Reichart Antal, Bezuch Ist- ván, Bartos Márton, Koch János, Tauf- fer Béla.

— **Halálozás.** Mint Módosról jelentik, özv. Kovács Lászlóné, a nemrég el- hunyt Kovács Gusztáv szolgabíró édes- anyja folyó hó 22-ikén rövid szenvedés után 88 éves korában meghalt.

— **Előadás az iparoskörben.** A nagy- becskerekéi iparoskörben vasárnap dr. Kardos Samu tartott előadást a választói jogról. Az előadás után vita volt.

— **A megyei gazdasági egyesület la- komája.** — Pap Géza báró ünneplése. A Torontálmegyei Gazdasági Egyesület teg- napi közgyűlése alkalmából, mint már röviden említettük, lakomat rendezett a kaszinó összes termeiben, amelyen folytat- ták P a p Géza báró ünneplését.

A lakomán közel háromszázan vettek részt s az első felköszöntőt C s e k o n i c s Sándor gróf mondotta a királyra, majd utána Dellimanics Lajos főispán a gazdasági egyesület távollévő nagyerdemű elnökét, Csekonics Endre grótot köszön- tette föl.

Utána J a n k ó Agoston alispán nagy- hatású beszéddel Pap Géza báróra emelte poharát s megemlítette azt az érdekes véletlent, hogy éppen a mai napon van 21 éve annak, hogy Pap Gézát először köz- képviselővé választották. Miután P o r o s z- k a y Béla Csekonics Sándor grótot kö- szöntötte föl, P a p Géza báró emelkedett szólásra s a következőket mondotta:

Kedves barátaim!

Nehéz az én feladatomban, különösen azért, mert mindig csak egy szó tolu az ajkamra, az hogy szeretlek én is bennete- ket és ezt nem tudom annyiféleképpen va- riálni, ahányszor alkalom kínálkozik, hogy megismételjem.

Az én közéleti munkásságomban élő pél- daként cáfol rá a gondolatra, melyet sok- szor az ajkunkra veszünk keserű per- ceinkben, de amelyet az én irányomban megnyilvánuló szeretetek letagad és he- lyette azt mondja, hogy érdemes becsü- tes embernek lenni. Sokszor hozza a keserűség, a megbántódás, talán a sértett hiu- ság ajkunkra a szót, hogy nem érdemes dolgozni. Ez a mai nap meggyőzhetett arról, hogy nem is kell sokat dolgozni, nem is kell nagyon más emberek javáért, má- sok érdekében törődni, mert felebarátaink és embertársaink részéről az elismerés még kisebb munkáért is sokszorosan adja vissza a szeretet hangját és érdemes be- csületesen dolgozni azokért, akikért sze- retettel dolgozik az ember.

Van nekem egy akcióimám és ez, mint a szent könyvek írása lebeg előttem egész életemben: az az ember szeret engem iga- zán, aki az én örömem részese. Nem azo- kat tekintem barátainknak, akik megoszt- ják velem a fájdalom nehéz perceit, ha- nem azok az igazi barátaim, akik az én örömem igaz részesei. Ti ilyeneknek bizo- nyultatok és megerősítettetek bennem ma a hitet, hogy ott az igazi barát, ahol az örömünknek részestársai vannak. Rátok, az én örömem részestársaira, kik alkalmat

adatok nekem, hogy ez az érzésem beigazolódik, üritem poharamat és arra kérem a mindenhatót, hogy nektek sok oly embert adjon és sokszor adjon alkalmat arra, hogy ezt a szeretetet minél több- zör megnyilatkoztathassátok.

Felköszöntőket mondottak továbbá Magyary Pál Pap Gézára, Bezdán József Pap Géza báró édesanyjára, mint a magyar nagyszony mintaképére, dr. Neumann Gyula németül Pap Gézára, Holcz Ferenc katalinfalvai plébános Dellimanic főispánra, Wagner Nándor eleméri plébános Jankó alispánra, Theodorovics Szvetozár écskai gör. kel. lelkész Pap Gézára szerbül, Tempa Mariusz nagytárnoki román lelkész Pap Gézára románul, Gottschal Miklós garabosi bíró Marton Andorra és végül Öllinger János Pap Gézára.

— **Jótkönyv előadás.** A törökbecsei m. kir. áll. polgári fiu- és leányiskola az intézet tornatermében vasárnap, február 2-án a szegény tanulókat segélyező alap javára előadást rendez. Az előadás műsora: 1. Magyar népdalok, éneklő a fiukar. 2. Bál az utkaparónánál, dialóg, irta H. M. 3. a) Chopin: Polonaise; b) Henselt: Etude, zongorán előadja: Szamek Erzsébet. 4. Jön a kérő. Vigjáték egy felvonásban. 5. Hamupipőke. Daljáték 3 felvonásban.

— „**A bölcsődal**“ című háromfelvonásos „Nordisk“-drámát, melynek főszerepét a színművészetben utólérhetetlen W. Psilander alakítja, mutatja be több oldalról kifejezett óhajnak engedve, kedden és szerdán a Magy. kir. szállodában lévő kitűnő műsorai miatt szívesen látogatott Apolló-Bioskop. Ezenkívül bemutatásra kerül egy, a kinematográfia feltalálójának, Edisonnak gyárából kikerült drámai színmű, egy Vitagraph-vigjáték, a kacagtató filmjeiről ismert „Ambrosio“-gyár egy bohózata és végül a svájci hegyvidékről készült remek színezésű, szebb-nél-szebb részletekkel bíró tájkép.

— **A vasutasok arcképes igazolványa.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett közlés szerint a vasuti alkalmazottak nejei és gyermekei, továbbá a vasuti nyugdíjasok és ezek nejei és gyermekei által használt vörös színű arcképes igazolványok helyébe 1913. január hó 1-től kezdődőleg új igazolványok adatnak ki. Mint-hogy azonban az idő rövidsége folytán az új igazolványok kiállítása az 1912-ik év folyamán már meg nem történhetik, az 1912-ik évre kiállított vagy érvényesített hasonló igazolványok minden külön érvényesítés nélkül 1913. évi március hó 31-ig használhatók. Az új igazolvány kiállítását kezelési illeték fejében igazolványonként egy korona értékű m. kir. postai értékjegynek és új arcképnek beküldésével 1913. év március hó végéig kell kérni, mert ezen az időpontra a régi igazolványok még abban az esetben sem használhatók, ha azok az 1913. évre érvényesítve is vannak. A nyugdíjasoknak saját maguk és családtagjaik részére az igazolvány kiállítását attól a hivataltól kell kérni, ahol nyugdíjuk folyósítatik. A magyar vasutakra kiadott kéksínű arcképes igazolványok továbbra is használatban maradnak s így azokat az 1913. évre lehetőleg 1912. év végéig érvényesíteni kell.

— **Megfuladtak a füstben.** Mint Nagyszentmiklósról jelentik, tegnapelőtt reggel Kreiter Magdolna ottani lakos kiment a piacra, két kislányát otthon hagyta a szobában, erősen befűtött s rázarta a gyerekekre, akik még aludtak, az ajtót. Kreiterné távollétében a kályha csöve kiesett, a szoba megtelt füsttel és a két alvó gyermek halálra fulladt. Amikor Kreiterné hazajött s kinyitotta az ajtót, óriási füst ömlött ki a szobából, az asszony mindazonáltal behatolt s amikor meglátta, hogy mi történt, az ajtó küszöbén ájultan esett össze. A szomszédok locsolták fel s ekkor megrendítően szomorú jelenet játszódott le. A kétségbeesett anya fájdalomában szinte őrjöngeni kezdett. A hatóság megindította az ügyben a vizsgálatot.

— **Csecsemőholttest a skatulyában.** Mint Paucsováról jelentik, a napokban a Temesparton egy skatulyába becsomagolva egy megfagyott csecsemő holttestét találták meg. A kis holttestet beszállították a kórházba s felboncolás után eltemették, a lelketlen anyát pedig szorgosan keresik.

— **Tej helyet szódát ivott.** Erős Mariska temespaullisi tizenhat éves leány egyforma fazékban tartotta a tejet és a kőszódaoldatot. Tegnapelőtt a leány tejet akart inni és elcserelte a bögréket. A kőszódaoldat súlyos belső sérüléseket okozott, úgy, hogy be kellett szállítani a kórházba.

— **Játék a fegyverrel.** Mint Temesvárról jelentik, Dražics Csedomir ferencvárosi borbélytanonc tegnap délelőtt egy töltött flóbertfegyverrel játszott. A fegyver elsült és a fiu jobb arcán súlyosan megsebesült. Most a kórházban ápolják.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5–7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3–5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

A fogyasztási szövetkezet betörői

— **Betörő gyerekek. — Nevel a mozi. —**
— Saját tudósítónktól. —

A tisztviselők fogyasztási szövetkezetének betörői mára már kézrekerültek. Bármilyen impozáns színezetű és vakmerő jellegű volt is azonban a fényes nappal a város kellő közepén elkövetett betörés, mégsem nagystílű betörők munkája volt, hanem megtévelyedett gyerekeké. A városi mozi inasai és a szövetkezeti bolt inasa követték el a betörést. A sok ostoba tolvajhítoriá a moziban megzavarta a gyerekek fejét s addig-addig nevelte őket, amíg végre kedvet kaptak a tolvajkalandra s betörték a legközelebbi helyre, amely ezuttal a szomszédos szövetkezeti bolt volt. A megtévedt gyerekek ma már a hüvösön vannak s csak egyikük szökött meg, akit most keresnek. A kis betörők elfogatásáról tudósítónk a következőket jelenti:

A nagybecskereki köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének betörői még a tegnapi éjjel folyamán kézrekerültek. S ezzel a titokzatos és vakmerő, ugyszólván bravuroz betörés elvesztette a szenzációs patináját, mert a betörők apró 14–15 éves suhancok: a városi mozi és a fogyasztási szövetkezet szolgálói voltak.

Tegnap éjjel razziát tartottak s két városi rendőr, Ambo és Streff csakhamar kézrekerítették a megriadt, utcán csatangoló suhancokat. Amde a főcinkos, a „bandavezér“, a fogyasztási szövetkezet inasa Paul Antal konzekvens maradván nagy kaliberéhez: megszőkött s eddig nyoma sincs.

A három moziinas: Ország László, Kranyák Mihály és Topolesán Milán most a rendőrségen vannak vallatás alatt, akik ugylátszik a nickarteres mozi- képek hatása alatt állottak rá a betörésre.

A fiatal bűnösök vallomása szerint Paul Antal, a főcinkos már régen bízta őket a tett elkövetésére, illetve az abban való segédkezésre, mondván:

— Akkor fiuk jót mulatunk. Vasárnap délután egy 1 óra tájban, kihasználva a vasárnapi ebédutáni csendet fogtak hozzá a betöréshez. A színház vész- kijáratán át, melyhez kulcsuk volt, jutottak a pénzügyi palota udvarába, ahonnan

azután ajtófeltöréssel és álkulcsokkal hamarosan bejutottak a szövetkezet üzlet- helyiségébe. Mielőtt a lopott holmikkal el- illantak volna, előbb egy kis kvaterkázást csaptak a pezsgőkől és likőrököl. Miután már megelégték a szeszest s féltek a berugástól, azon az uton, amelyen jöttek, háborítatlanul eltávoztak.

A kis novicius betörők azonban csakhamar elügyetlenkedtek a kezdetben jól indult dolgot, mert este már nem voltak a moziban, hiába keresték őket mindenütt. De még másnap egész nap sem mutatkoztak a mozi tájékán. Ugyanigy a szövetkezet inasa is, aki szintén nem jött be reggel az üzletbe. Természetesen, ezzel a gyanu mindjárt rájuk irányult s nem ok nélkül. A csendőrség most a negyedik betörő után nyomoz, aki úgy látszik ügyesebb a társainál.

Színház, Irodalom.

** **Nagykikinda kilépett a délvidéki szinikerületből.** Mint Nagyikindáról jelentik, az ottani szinügyi választmány csütörtökön tartott ülésében kimondotta, hogy mivel a szinikerületi választmány Kikindának nem juttatott olyan színi- évadot, mint amelyet kívántak, kilép a szinikerületből. A választmány a szinikerületi igazgatóság betöltésénél már nem él szavazati jogával.

(*) **A rödlí-szezon** nemcsak a gyermekek üdvözlök nagy lelkesedéssel, hanem a gyermekek kedves barátja, a Jó Pajtás is. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapjába Benedek Elek irt szép verset a kis szánkóról, melyhez kedves képek készültek. A legújabb szám többi érdekességei: Abrányi Emil verse, Szabóné Nógáll Janka elbeszélése, új Dörmögő-történet Sebők Zsigmondtól, Altai Margit cikke, mely egy új játékot ismertet, Pozder Gyula szép képe, Zuboly cikke Kossuth Lajos gyermekeinek fogságáról, Zsiga bácsi mulatságos mókája, Rákosi Viktor regénye. A rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK.

A háborus események.

A törökök válasza a hatalmaknak. — Az új török uralom. — Románia és Bulgária. Oroszország Románia ellen. — A tőzsde.

Budapest, jan. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni helyzetben ma sincsen változás. A porta csak holnap adja át válaszjegyzékét a nagyhatalmaknak, amely az előzetes jelentések szerint Drinápoly kérdésében nem enged és Drinápolynak kikapcsolásával óhajlja a békét megkötni. A helyzet további kialakulása tehát a porta válaszjegyzéke után várható.

Mai jelentéseink a következők:

A porta válasza a nagyhatalmaknak.

Budapest, jan. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Mahmut Sefket pasa közölte a nagykövettekkel, hogy a porta szerdán fogja átnyújtani válaszjegyzékét a nagyhatalmaknak.

Budapest, jan. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Feltétlenül hiteles forrásból jelentik, hogy a porta a nagyhatalmaknak adandó válaszjegyzékével már elkészült s csak azért késik annak átadásával, mert nin-

esen külügyminiszter, aki azt ellenje-
gyezné.

Ugyane forrás szerint a porta válasz-
jegyzéke négy pontból áll. Az első pont-
ban a török kormány köszönetet mond a
nagy hatalmak jóindulatú tanácsaiért. Ki-
jelenti, hogy ő maga is a békét akarja s
erre nézve elvben egyetért a hatalmakkal,
de más alapon. A második pont megvi-
lágítja a porta álláspontját az aegai ten-
geri szigetek dolgában. A harmadik pont-
ban kijelenti a porta, hogy Drinápolyról
nem mondhat le s addig nem is lép új
tárgyalásokra, amíg ez a kérdés elvileg
tisztázva nincs. Drinápoly ellenében haj-
landó a porta a balkáni szövetségeknek
más kárpótlást nyújtani. A negyedik
pontban ismerteti a porta azokat a terri-
torialis engedményeket, amelyeket Driná-
poly fejjében hajlandó adni.

Az új török uralom.

Budapest, jan. 28. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Mint Konstantinápoly-
ból sürgönyzik, a letartóztatott Resid
pasát tegnap szabadon bocsátották. A
pasa angol védnökség alá helyezte magát.
Ugyancsak szabadon bocsátották a szul-
tán volt kabinet-titkárát s Mukhtar
béget, a sejk-ül-izlám fiát, aki egy orosz
gőzösre ment. Ugyanez a jelentés hírül
adja, hogy Kiamil pasa volt nagy-
vezért gutaütés érte. Állapota súlyos.

Egy másik meg nem erősített Kon-
stantinápolyi távirat szerint Csataldzsá-
nál a török seregben az ifjutörökök és
Nazim pasa hívei között viszálykodás
támadt, amely annyira elfajult, hogy a
csapatok között véres összeütközés is volt.

Románia és Bulgária.

Budapest, jan. 28. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Bukarestből sürgöny-
zik: A kormányhoz közelálló körökből je-
lentik, hogy Bulgária azt az ajánlatot
tette a román kormánynak, hogy haj-
landó Románia kivánságait teljesíteni, ha
Románia a Törökországgal folytatandó
esetleges háborúban támogatja Bulgáriát.

Oroszország Románia ellen.

Budapest, jan. 28. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Szentpétervárról sür-
gönyzik: Az orosz lapok jelentik, hogy a
bukaresti orosz követ tudtára adta a ro-
mán kormánynak, hogy a leghatározot-
tabban rosszalja Románia eljárását Bul-
gáriával szemben és kijelentette, hogyha
Románia fegyveres erővel lép fel, akkor
Oroszország szintén fegyveres erővel lép
közbe.

A tőzsde.

Budapest, jan. 28. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén az
üzlet ismét szilárd volt. Az árak néhány
koronával emelkedtek. Déli zárlatkor a
vezetőértékek árfolyama a következő
volt: Magyar Hitel 805, Osztrák Hitel
614, Koronajáradék 84.30, Jelzálog Hitel-
bank 428, Leszámitoló Bank 512, Hazai
Bank 290, Magyar Bank 553, Rimamu-
rányi 701, Salgótarjáni 744, Közuti Vasut
675, Villamos Vasut 366.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.71
Buza (októberre)	12.17
Rozs (áprilisra)	10.14
Rozs (októberre)	9.72
Zab (áprilisra)	10.61
Zab (októberre)	8.84
Tengeri (májusra)	7.67
Tengeri (júliusra)	7.87

Közzgazdaság.

**A megyei gazd. egyesület tengeri-kiál-
lítása.** A megyei gazd. egyesület január
hó 27-én tartott közgyűléssel kapcsolato-
san egy nagyon szépen sikerült tengeri
kiállítást rendezett. A kiállítás rendezése
a gazdasági egyesület 1912. évi tengeri-
termesztési kísérleteinek az eredményét
tüntette fel. Ezen kísérletek 9 községben
voltak s összesen 123 kisbirtokos vett azok-
ban részt. Ezen kisbirtokosok állították
ki azokat a szép tengeriesöveket, melyek-
nek a tegnapi nap folyamán oly sok bá-
mulója volt. A kísérletekben résztvett kis-
birtokosokon kívül résztvett még a kiállítá-
sán a magyar vetőmagvakat nemesítő
intézet Temesvárról, gyönyörű szép fajta
gyűjteménnyel, továbbá a zombolyai
uradalom az általa termelt és nemesített
tengerifajtákkal, dr. Gyertyánffy László
az általa nemesített bánáti és széki kuko-
ricákkal, mely utóbbi tengeri szikesebb
talajon is termelhető, továbbá csalamádé-
vetésre kitűnően bevált gyöngytengeterivel.
Báró Tallián Béla uradalma nemesített
bánáti tengerit állított ki. A nemesített
bánáti tengeriből a Magyar vetőmagva-
kat nemesítő intézet ez évben már körül-
belül 100 vaggont hoz forgalomba. A ki-
állítás díjazással volt kapcsolatos. A dí-
jazásra a földm. miniszter a gazd. egye-
sület előterjesztésére 400 K díjat, Szücs
Zsigmond, a Bäcker és Melichar-cég ma-
gyarországi képviselője pedig 60 K díjat
adományozott. Első díjat nyerték: Schütz
Ferenc kisbirtokos Katalinfalva, kiállít-
ott szép fajta gyűjteményéért, Róth Mik-
lós Nagyösz Champion Illinois tengeri-
riéért és Neurohr Miklós Garabos kis-
lőfogu tengeriéért. Az első díjat nyerte-
ken kívül még 25 II. és III. díj lett meg-
ítélve. A kiállításban résztvett nagybirtok-
osok oklevéllel lettek kitüntetve. A kiál-
lítás az alispáni kisteremben volt ren-
dezve s azt a gazd. egyesület közgyűlésén
résztvett nagyszámú gazdaközönség nagy
érdeklődés mellett tanulmányozta. A
gazd. egyesület közgyűlése után, éppen a
tengerikiállításra való tekintettel, Mar-
ton Andor egyes. főtitkár a tengeriter-
mesztés kérdéseiről tartott magas szín-
vonalu s igazán tanulságos előadást,
melyet Szauer Mátyás, a nagy számban
jelen volt német gazdákra való tek-
intettel, német nyelven adott elő.

**A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet
R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsde-
forgalomról és a pénzpiacról.**

Budapest, január 25.

A legutóbbi hét folyamán napról-
napra erősödött a remény, hogy Török-
ország és a Balkán-szövetség között a
béke mégis csak létre fog jönni és ez a
felfogás úgy a török hivatalos körök
nyilatkozataiból és még inkább a tegnapi
napon megtartott nagy államtanács ha-
tározatában megerősítést nyert. Azt a
tényt, hogy Törökország ugyszólván már
hivatalosan a háború folytatása ellen fog-
lalt állást, mindenütt nagy megnyugvás-
sal fogadták és a háború veszélyét elhá-
ritottnak tartják, miután a egyes részle-
tek tekintetében folytatandó tárgyalások
sima lefolyását remélik. Ez a békés fordulat,
mely természetszerűleg az általános
európai helyzet javulását is maga után
vonta, nem maradhatott hatás nélkül a
tőzsde irányzatára sem és az egész vona-
lon nagyobb szabású hausse-mozgalom
fejlődött ki, melyben úgy a vezető nem-
zetközi és helyi értékek, valamint a fa-
voriált helyi ipari papírok egyaránt ré-
szesedtek. A pénzpiac helyzete nagyjában
változatlan, a feszültség csökkent, illető-
leg a korábban mutatkozott kisebb javu-
lás megmaradt, de nem volt oly arányu,
hogy kamatlábleszállításra okot szolgál-
tatott volna. Az Osztrák-Magyar Bank
kimutatása is, bár nagyobb visszafizetések

történtek, még jelentékenyen rosszabb a
tavalyi státusnál.

A fentebb említett és az utóbbi na-
pokban beállott hausse-mozgalomban a
vezető papírok közül elsősorban magyar
hitelrészvények részesedtek, melyek kb.
25.— koronás áremelkedést értek el, nagy-
arányu véleményvásárlások folytán. Az
e kategóriába tartozó egyéb papírok, fő-
leg bankpapírok szintén keresettek voltak,
de áremelkedésük nem volt ily jelenté-
keny. Tán még nagyobb kereslet mutatko-
zott a helyi piacon magyar bankrészvé-
nyek iránt, ami ugyan részben fedezeti
vásárlásokra is visszavezethető és e rész-
vények az előző héthez viszonyítva kb.
30 koronás árfolyulást értek el. A Közuti
részvények iránt is igen élénk érdeklő-
dés mutatkozott, míg Rimamurányi rész-
vények aránylag kevésbé voltak kere-
settek.

A helyi ipari papírok közül ismét a
szénértékek álltak az érdeklődés előteré-
ben, Salgótarjáni, Általános kőszénbánya,
Esztergom-szászvári kőszénbánya-részvé-
nyekben egyaránt nagyobb vásárlások
eszközöltettek. Kereslet mutatkozott to-
vábbá Magnesitipari, Ganz-Danubius, Ma-
gyar cukoripari és különösen Budapesti
villamossági részvények iránt, melyek
már hosszabb idő óta jó oldalról vásárol-
tattak és a válság tartama alatt is ár-
folyamuk aránylag tartott volt.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

76—1913. sz.

1581—2.2

Hirdetmény.

Máriafölde község előljárósága a község
határában fekvő összes volt urbéres, telkes
és zsellér földeken a vadászati jognak gyakor-
lását 1913. évi augusztus hó 1-ső napjától
1919. évi január hó 31-ig terjedő 6 egymás-
után következő évre, a f. évi február hó 23-án
d. e. 9 órakor Máriafölde községhez tanács-
termében tartandó nyilvános árverésen bérbé
adja.

Az árverésen kívül zárt írásbeli ajánla-
tok is adhatók be, melyek az árverés befeje-
zése után bontatnak fel. Utóajánlatok nem fo-
gadtatnak el.

Az árverési feltételek Máriafölde község
jegyzői irodájában a hivatalos órákban be-
tekinthetők.

Kelt Máriaöldén, 1913. évi január 16-án.

Máriafölde község előljárósága.

Marschang, jegyző.

Reinlein, bírő.

Bánlaci járás főszolgabírájától.

5711—1912. szám.

1629—2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlaci járásához tartozó
Bánlak községben lemondás folytán megüre-
sedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: Kézpénzben
1000 korona, 240 korona lakbér.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást
elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-e.
3. §-ában előirt képesítésüket és eddigi alkal-
maztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt
kérvényüket 1913. évi február hó 15-ig hozzám
annival is inkább adják be, mert a később
érkező kérvényeket figyelembe venni nem
fogom.

A választás napját később fogom meg-
határozni.

Bánlak, 1913. január hó 23.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Uj bor

dr. Brájer Lajos szőlőjéből

literje 80 fillér

Kapható: Zápolya-utca 1.
szám alatt a házmesternél.

MEGHIVÓ.

A „Nagyszentmiklósi Népbank mint Részvénytársaság” f. év február hó 12-ik napján délután 3 órakor az intézet helyiségeiben tartja

XXVIII. rendes közgyűlését

melyre t. c. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgyalási sorrend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a felfolyt üzletéről.
3. Az évi zármérleg jóváhagyása, a felmentvény megadása és a tiszta jövedelem feletti intézkedés.
4. Az alapszabályok 11., 30., 34., 42., 45., 69. és 70. §-ainak megváltoztatása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság szabályszerű kiegészítése, illetve megválasztása.
6. Szabályszerűen bejelentett indítványok esetleges tárgyalása.

MÉRLEG-SZÁMLA.

VAGYON: Pénztárkészlet 20.594.23; Váltótárca 527.081.25; Kötelezvények 317.693.80; Ingatlanok 4.041.54; Előlegek értékpapírokra 5.838.30; Pénzintézetek 1.527.24; Áru- és folyószámla 41.521.28; Értékpapírok 45.808.30; Letétárszámla 2.520.—. Összesen 966.626.36 korona.
TEHER: Részvény alaptőke 200.000; Tartalékalap 32.300.—; Külön tartalékalap 7.500.—; Takarékbetétek 397.373.80; Visszeszámitott váltók 229.866.—; Engedményezett kötvények 52.651.92; Letétszámla 23.902.87; Fel nem vett osztalék 135.—; Átmeneti kamatok 8.450.—; Nyeremény 14.446.77. Összesen 966.626.36 korona.

Nagyszentmiklós, 1912 december 31-én

Jambrik Péter s. k., pénztárnok. Müller János s. k., vezérigazgató. Piffkó Mihály s. k., könyvvezető.

Az igazgatóság:

Bayer J. F. s. k. Fullajtár István s. k. Mausz Mihály s. k. Mausz Péter s. k.
Korber Miklós s. k. Röhrich János s. k. Röhrich Jakab s. k. Ruthner János s. k.
Dr. Opreán Nestor s. k. Dr. Stojits Vladimír s. k.

Jelen mérleg-, nyeremény- és veszteség-számla általunk, mint felügyelők által, a fő- és mellék-könyvekkel összehasonlítván, helyesnek találtatott.

A felügyelő-bizottság:

Fullajtár István s. k. Kotzó László s. k. Jeck György s. k.

Kapható: Czika József László gyógyszerárúban és Kovács Sándor drogeriájában. 892-48.47

Fertőtlenítő szerek

Lakás desinfector vörheny, kanyaró, difteritisznél formalinpastillák 100 db 2 korona 20 fillér, 500 db 8 korona.
Járványoknál istálló desinfector formalines kénpor kilója 2 korona.
Udvar és ürülékhegyek fertőtlenítésére nyers carbol kilója 40 és 60 fill.
Tiszta carbolsav kilója 3 kor. 50 fillér.
Carbolsav kilója 20 fillér.
Creolin kilója 60 fillér.
Carbolineum kilója 24 fillér.
Zöldgálicz kilója 24 fillér.
Lysolform, Lysol s minden egyéb idetartozó cikk jutányosan raktáron.

Kovács Sándor drogeriája

Nagybecskerek.

Telefonsz. 43. 1175-112 Telefonsz 43.

Hirdetéseket jutányos irért közöl a „Torontál”

politikai naplap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb naplap Torontálvármegyében.

BENÓ TESTVÉREK

EZEKŐTT KOKITS A. F.

rövid-, divat-, cipő- és játékaúkereskedés a „Pillangóhoz” Nagybecskerek

Ajánlják szép és dus raktárukat báli és alkalmi cipőkben, legyezőkben, csipkeschawlokban, keztyűkben, harisnyákban és csipkecsokrokban. ::

Strapacipők!

Galoschnik!

Állandó játékszer és ajándéktárgy kiállítás.

Telefon 201.

932—> 46

Alapítási év 1870.